

ĐỀ THI HỌC KỲ I NĂM HỌC 2009-2010

Môn học: Đại số tuyến tính.

Thời gian làm bài: 90 phút. Đề thi gồm 7 câu.

Sinh viên không được sử dụng tài liệu.

HÌNH THỨC THI: TỰ LUẬN

CA 2

Câu 1 : a/ Cho ma trận $A = \begin{pmatrix} 7 & -3 \\ 10 & -4 \end{pmatrix}$.

a/ Chéo hoá ma trận A .

b/ Áp dụng, tìm ma trận B sao cho $B^{20} = A$.

Câu 2 : Cho ánh xạ tuyến tính $f : \mathbb{R}^3 \longrightarrow \mathbb{R}^3$, biết ma trận của f trong cơ sở

$$E = \{(1, 2, 1), (1, 1, 2); (1, 1, 1)\} \text{ là } A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 2 & 1 & -1 \\ 3 & 0 & 2 \end{pmatrix}.$$

Tìm ma trận của f trong cơ sở chính tắc .

Câu 3 : Cho ma trận $A = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 2 \\ -3 & -2 & -3 \\ 2 & 2 & 3 \end{pmatrix}$. Tìm trị riêng, cơ sở của các không gian con riêng của ma trận A^6 .

Câu 4 : Tìm m để vectơ $X = (2, 1, m)^T$ là vectơ riêng của ma trận $A = \begin{pmatrix} -5 & 3 & 3 \\ -3 & 1 & 3 \\ -3 & 3 & 1 \end{pmatrix}$.

Câu 5 : Tìm m để ma trận $A = \begin{pmatrix} 1 & 3 & -2 \\ 3 & m & -4 \\ -2 & -4 & 6 \end{pmatrix}$ có đúng hai trị riêng dương và một trị riêng âm.

Câu 6 : Cho ánh xạ tuyến tính f là phép quay trong hệ trục tọa độ Oxy quanh gốc tọa độ CÙNG chiều kim đồng hồ một góc 60° . Tìm ánh xạ tuyến tính f . Giải thích rõ.

Câu 7 : Cho A là ma trận vuông cấp n . Chứng tỏ rằng A khả nghịch khi và chỉ khi $\lambda = 0$ KHÔNG là trị riêng của A .

Khi A khả nghịch chứng tỏ rằng nếu λ là trị riêng của A , thì $\frac{1}{\lambda}$ là trị riêng của A^{-1} .

Đáp án đề thi Đại số tuyến tính, năm 2009-2010, ca 2

Thang điểm: Câu 1, 2, 3, 4, 5, 6: 1.5 điểm; câu 7: 1.0 điểm.

Câu 1(1.5đ). Chéo hóa ma trận (0.5đ) $A = PDP^{-1}$; $P = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 5 & 2 \end{pmatrix}$. $D = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

Ta có $A = P \cdot D \cdot P^{-1}$. Giả sử $B = Q \cdot D_1 \cdot Q^{-1}$, ta có $B^{20} = Q \cdot D_1^{20} \cdot Q^{-1} = A$. Chọn $Q = P$ và $D_1 = \begin{pmatrix} \sqrt[20]{2} & 0 \\ 0 & \sqrt[20]{1} \end{pmatrix}$. Vậy ma trận $B = P \cdot D_1 \cdot P^{-1}$

Câu 2 (1.5đ). Có nhiều cách làm. Gọi ma trận chuyển cơ sở từ E sang chính tắc là P . Khi đó ma trận chuyển cơ sở từ chính tắc sang E là : $P^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \end{pmatrix}$ Ma trận của ánh xạ tuyến tính trong

cơ sở chính tắc là $B = P^{-1}AP = \begin{pmatrix} -6 & 5 & 2 \\ -9 & 6 & 4 \\ -12 & 8 & 4 \end{pmatrix}$

Câu 3 (1.5đ). Giả sử λ_0 là trị riêng của $A \Leftrightarrow \exists x_0 : A \cdot x_0 = \lambda_0 \cdot x_0$. Khi đó

$$A^6 \cdot x_0 = A^5 \cdot A \cdot x_0 = A^5 \cdot \lambda_0 \cdot x_0 = \lambda_0 \cdot A^5 \cdot x_0 = \dots = \lambda_0^6 \cdot x_0.$$

Lập pt trình đặc trưng, tìm được TR của A : $\lambda_1 = 1, \lambda_2 = 2$,

Cơ sở của $E_{\lambda_1} : \{(-1, 1, 0)^T, (-1, 0, 1)^T\}$, của $E_{\lambda_2} : \{(2, -3, 2)^T\}$.

TR của A^6 : $\delta_1 = 1^6, \delta_2 = 2^6$, Cơ sở của: $E_{\delta_1} : \{(-1, 1, 0)^T, (-1, 0, 1)^T\}$, của $E_{\delta_2} : \{(2, -3, 2)^T\}$.

Câu 4 (1.5đ). x là VTR của $A \Leftrightarrow A \cdot x = \lambda \cdot x \Leftrightarrow \begin{pmatrix} -5 & 3 & 3 \\ -3 & 1 & 3 \\ -3 & 3 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ m \end{pmatrix} = \lambda \cdot \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ m \end{pmatrix} \Leftrightarrow m = 1$

Câu 5 (1.5đ). Ma trận đối xứng thực. Dạng toàn phương tương ứng $f(x, x) = x_1^2 + mx_2^2 + 6x_3^2 + 6x_1x_2 - 4x_1x_3 - 8x_2x_3$. Đưa về chính tắc bằng biến đổi Lagrange $f(x, x) = (x_1 + 3x_2 - 2x_3)^2 + 2(x_3 + x_2)^2 + (m - 11)x_3^2$. Ma trận A có một TR dương, 1 TR âm $\Leftrightarrow m < 11$.

Câu 6 (1.5đ). $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$. f được xác định hoàn toàn nếu biết ảnh của một cơ sở của $\mathbb{R}^2$. Chọn cơ sở chính tắc $E = \{(1, 0), (0, 1)\}$.

Khi đó $f(1, 0) = (\frac{1}{2}, \frac{-\sqrt{3}}{2}), f(0, 1) = (\frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{1}{2})$. $f(x, y) = (\frac{x}{2} + \frac{y\sqrt{3}}{2}, \frac{-x\sqrt{3}}{2} + \frac{y}{2})$

Câu 7 (1.0đ). A khả nghịch $\Leftrightarrow \det(A) \neq 0 \Leftrightarrow \lambda = 0$ không là TR của A . Giả sử λ_0 là TR của $A \Leftrightarrow \exists x_0 : A \cdot x_0 = \lambda_0 \cdot x_0 \Leftrightarrow A^{-1} \cdot A \cdot x_0 = A^{-1} \cdot \lambda_0 \cdot x_0 \Leftrightarrow A^{-1} \cdot x_0 = \frac{1}{\lambda_0} \cdot x_0$ (vì $\lambda_0 \neq 0$) $\rightarrow$ đpcm.